

Τα παιδιά του ψαρά

του Ζάχου Βασιλείου*

Εισαγωγή

Μεγαλώσαμε με παραμύθια και παιδικά διηγήματα· παρέα με τον Παπουτσωμένο Γάτο, τη Σταχτοπούτα, το Κοριτσάκι με τα σπίρτα, τον Μολυβένιο Στρατιώτη...Παπαδιαμάντη, Άντερσεν, Τουένη, Στίβενσον και τόσοι άλλοι μας έπλασαν τη φαντασία και μας ταξίδεψαν σε μακρινά ταξίδια με ιππότες, νεράιδες, πειρατές και ξωτικά. Γίναμε μάρτυρες μιας αέναης πάλης του καλού με το κακό, του δίκου με το άδικο. Πότε χωμένοι στα φουστάνια της γιαγιάς δίπλα στη μασίνα ή στη σόμπα πετρελαίου και πότε κάτω από το πάπλωμα περάσαμε ατέλειωτες χειμωνιάτικες νύχτες παρέα με τα παραμύθια, το φεγγαρόφωτο από το παράθυρο και τα παιχνίδια της σκιάς στο ταβάνι.

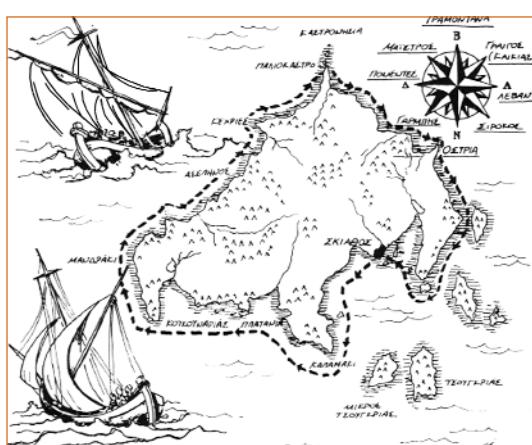
Αυτή η μικρή ιστορία που έγραψα είναι αφιερωμένη σ' όσους νοσταλγούν τις στιγμές αυτές, στα μικρά παιδιά των αγαπητών αναγνωστών των «Ιατρικών Θεμάτων» και σε όσους αγαπούν να διαβάζουν και να ταξιδεύουν...

Μια φορά κι ένα καιρό, σ' ένα μικρό νησιώτικο χωριό, το Ψαροχώρι, ζούσε μια φτωχή οικογένεια με τρία παιδιά. Ο κυρ Σπύρος ήταν ψαράς. Αγαπούσε πολύ τη θάλασσα και δεν μπορούσε να κάνει μακριά της. Όταν ήταν μικρός βουτούσε για σφουγγάρια μαζί με τον θείο του τον καπετάν Ανδρέα που χάθηκε σε μια φουρτούνα στα παγωμένα νερά του Ατλαντικού. Ο κυρ Σπύρος πέρασε δύσκολα χρόνια. Πότε η ψαριά ήταν φτωχή, πότε ο έμπορος δεν τον πλήρωνε καλά. Είχε πολλές τρικυμίες και σεβντάδες η ζωή του αλλά είχε πάντα στο πλευρό τη γυναίκα του, την κυρά Ευτυχία, που του έδινε κουράγιο και δύναμη. Με χίλιους δυο κόπους μεγάλωσε και σπούδασε τα τρία αγόρια του, τον Κωνσταντή, τον μεγαλύτερο, τον Ανδρέα, που πήρε το όνομα του αδικοχαμένου θείου και τον Νικόλα, τον μικρότερο.

Τα χρόνια κύλησαν γρήγορα. Οι περισσότεροι εγκατέλειψαν το μικρό χωριό που κάποτε έσφυζε από ζωή. Ο καφενές του μπάρμπα Στράτου ερήμωσε κι αυτός. Ο γεροπλάτανος στην πλατεία αγκάλιαζε στη δροσιά του λίγα γέρικα κορμιά. Λιγοστά τα αναμμένα κεριά στον Αη Νικόλα. Ο παπά Γιώργης ξέχασε πότε είχε κάνει γάμο ή βαφτίσια για τελευταία φορά.

Τα παιδιά του κυρ Σπύρου ζούσαν στη Χώρα που ήταν στην άλλη πλευρά του νησιού. Ήταν η πλουσιότερη πόλη στο νησί και το μεγάλο λιμάνι της είχε πάντα κίνηση. Ναυτικοί από όλα τα μέρη της γης έπιναν το ρούμι τους και διηγιόντουσαν ιστορίες με θαλάσσια τέρατα και ταξίδια σε εξωτικά μέρη με τιρκουάζ, θάλασσες και μαύρες καλλονές.

Ο Κωνσταντής ήταν ο επίσκοπος της Χώρας, ο Ανδρέας ο δικαστής και ο μικρότερος, ο Νικόλας, ο γιατρός. Απορροφημένοι από τις δουλειές τους είχαν ξεχάσει τους γονείς τους και το Ψαροχώρι. Που και που έστελναν κάποια χριστουγεννιάτικη ή πασχαλιάτικη κάρτα με δυο λόγια. Τηλέφωνο εκείνα τα παιλιά χρόνια δεν υπήρχε και η μόνη επικοι-

* Ο Ζάχος Βασιλείου είναι χειρουργός, συγγραφέας και μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού «Ιατρικά Θέματα», του Πειθαρχικού Συμβουλίου του ΙΣΘ και της Ένωσης Λογοτεχνών Βορείου Ελλάδος.

νωνία με τον υπόλοιπο κόσμο ήταν η δερμάτινη τσάντα του Ανέστη, του ταχυδρόμου.

«Μήπως έχω κανένα γράμμα από τα παιδιά», ρωτούσε και ξαναρωτούσε ο κυρ Σπύρος.

Μια μέρα ο κυρ Σπύρος το πήρε απόφαση. «Δεν πάει άλλο, Ευτυχία! Θα πάω στη Χώρα. Θα πάω να βρω τα παιδιά, να δω τι κάνουν. Αν πρόκοψαν» είπε κι άναψε την πίπα του. Η γυναίκα του έτρεξε αμέσως να ετοιμάσει τα πράγματα για το ταξίδι. Δυο μέρες δρόμο με το γαϊδούρι απείχε η Χώρα. Θα χρειαζόταν να έχει μαζί του λίγο ζυμωτό ψωμί, κανένα-δυο κρεμμύδια και μερικές ντομάτες από το μπαχτσέ τους.

Το ίδιο πρωί ο κυρ Σπύρος ξεκίνησε για τη Χώρα καβάλα στον Μένιο του. Στα μισά του δρόμου σταμάτησε να ξαποστάσει κάτω από μια μουριά κι άνοιξε τον τορβά του για να φάει. Τότε άκουσε βήματα να πλησιάζουν. Μια γριά ζητιάνα τον είχε ζυγώσει και στεκόταν δίπλα του σαν ξωτικό με απλωμένο το σκελετωμένο χέρι της και μάτια χωμένα στις κόγχες τους, γεμάτα ικεσία και απόγνωση. Ο καλός ψαράς δεν δίστασε ούτε λεπτό. «Έλα! Κάθισε!» της είπε. «Φαίνεσαι πως πεινάς!» Έκοψε τη φρατζόλα στα δύο, της έδωσε ένα κρεμμύδι και μερικές ντομάτες. «Δεν σ' έχω ματαδεί στα μέρη αυτά. Από πού είσαι γιαγιά; Τι ζητάς εδώ στην ερημιά;» τη ρώτησε γεμάτος συμπόνια. Εκείνη κούνησε το κεφάλι της, έβγαλε ένα αναστεναγμό χωρίς να πει τίποτα και συνέχισε να τρώει.

«Κρυώνεις;» τη ρώτησε και έριξε την κάπια του στη πλάτη της. «Θέλεις να σε πάω πουθενά; Μη τον βλέπεις έτσι το Μένιο. Αντέχει και τους δύο μας στο σαμάρι του».

Η γριά δεν έβγαζε άχνα. Ο κυρ Σπύρος κατάλαβε πως ήταν μουγκή και τη λυπήθηκε ακόμα περισσότερο. Έβαλε το χέρι στο κόρφο του κι έβγαλε από το κομπόδεμά του δύο φράγκα.

«Πάρ τα. Θα σου χρειαστούν» της είπε. Τη χαιρέτησε στεναχωρημένος που δεν μπορούσε

να κάνει τίποτα άλλο γι' αυτήν και καβάλησε τον Μένιο. Εκείνη, τότε, τον πλησίασε κούτσα-κούτσα με τη μαγκούρα της και του έδωσε ένα μικρό πουγκί. «Τι είναι αυτό; Γιατί μου το δίνεις;» απόρησε ο κυρ Σπύρος. Η γριά ζητιάνα επέμενε και ο ψαράς το πήρε. Ο Μένιος ξεκίνησε νωχελικά τον ανηφορικό χωματόδρομο για τη Χώρα.

«Η κακομοίρα!» σκέφτηκε ο κυρ Σπύρος και γύρισε το κεφάλι του. Η γριά δεν φαινόταν πουθενά. Είχε εξαφανιστεί σαν να την πήρε μακριά το αγέρι που φυσούσε από το πέλαγο.

Το χάνι του Πολυχρόνη ήταν το πιο φτηνό στη Χώρα. Είχε όμως καλό φαγητό, μαλακά στρώματα και ήταν σχετικά καθαρό. Ο στάβλος για τα ζώα είχε μπόλικο σανό και νερό και ο Μένιος σίγουρα θα έμενε ευχαριστημένος.

Έπλυνε το πρόσωπό του στο λαβομάνο και τακτοποίησε τα πράγματά του στο μικρό δώμα. Σε μια στιγμή το βλέμμα του έπεσε στο πουγκί που του έδωσε η παράξενη ζητιάνα. Το άνοιξε και ένοιωσε σαν να τον κτύπησε κεραυνός. Είχε δώδεκα χρυσές λίρες. Δώδεκα αληθινές λίρες! Η λάμψη τους τον τύφλωσε σα να είχε δει κατάματα τον ήλιο.

«Μια ολόκληρη περιουσία! Θησαυρός!» μουρμούρισε σαστισμένος. Πρώτη φορά έβλεπε χρυσά, ολόχρυσα νομίσματα. Δυο και τρεις ζωές να ζούσε δεν θα μπορούσε ν' αποκτήσει ούτε ένα από αυτά. Όταν συνήλθε από την έκπληξη έκρυψε το πουγκί με τις λίρες στο κόρφο του. «Θα τα μοιράσω στα παιδιά μου! Θα τα έχουν ανάγκη» σκέφτηκε και ένα χαμόγελο αγαλλίασης ζωγραφίστηκε στα χεύλη του. Αμέσως κατέβηκε στο σκοτεινό, χαμηλοτάβανο ισόγειο. Ο ιδιοκτήτης, ο Πολυχρόνης, καθόταν πίσω από τον πάγκο του και στο λιγοστό φως μιας γκαζόλαμπας έκανε λογαριασμούς σ' ένα τεφτέρι.

«Καλημέρα!» του είπε. Ο Πολυχρόνης τον κοίταξε πάνω από τα πρεσβυτηρικά του γυαλιά και χωρίς να του δώσει σημασία συνέχισε τη δουλειά του. Ο κυρ Σπύρος ξερόβηξε και άφησε το κλειδί του δωματίου πάνω στο ξύλινο πάγκο. Κατάλαβε πως δεν θα έπαιρνε τις πληροφορίες που ήθελε από τον ξενοδόχο και βγήκε έξω. Λίγο πιο κάτω, στον δρόμο που οδηγούσε στην κεντρική πλατεία της Χώρας, είδε ένα μεγάλο κουρείο. Χωρίς να διστάσει μπήκε μέσα. Ο κουρέας ήταν ο πιο ομιλητικός άνθρωπος στο νησί. Παλιότερα ήταν ντελάλης, αλλά βράχνιασε και άλλαξε δουλειά. Για να συμπληρώσει το εισόδημά του πότε-πότε έλεγε το φλιτζάνι και έριχνε κουκιά. Στην ανάγκη έπαιρνε μια τανάλια και γινόταν οδοντογιατρός.

«Ωστε είστε από το Ψαροχώρι; Σήμερα ήρθατε;»

Ο ψαράς ήταν πάντα προσεκτικός στις κουβέντες του. Τα λόγια του ήταν κοφτά και σταράτα.

«Και τι δουλειές έχετε εδώ; Που μένετε;» συνέχισε να τον ρωτά ο κουρέας ετοιμάζοντας με μαεστρία τον αφρό ξυρίσματος με το πινέλο.

Όσο κράτησε το ξύρισμα και το κούρεμα ο ψαράς έπιασε στα δίχτυα του όλες τις πληροφορίες που ήθελε για τα τρία του παιδιά.

«Να μας ξανάρθετε, κύριε!» του είπε ευγενικά ο πολυλογάς κουρέας βουρτσίζοντας το σακάκι του. Προβληματισμένος και κακοδιάθετος με όλα όσα είχε ακούσει από τον κουρέα έφτασε στη σκεπαστή αγορά και χώθηκε μέσα στο πολύχρωμο πλήθος. Είχε πολλά χρόνια να επισκεφθεί το ξακουστό, μεγάλο παζάρι της Χώρας. Έμποροι διαλαλούσαν δυνατά την πραμάτεια τους, περαστικοί σταματούσαν και χάζευαν τα εμπορεύματα, γυναίκες συνωστίζονταν μπροστά στους πάγκους με τα μπαχαρικά και τα φανταχτερά στολίδια, παιδιά έγλυσφαν τα χείλη τους στη θέα των ζαχαρωτών. Ο περισσότερος κόσμος είχε μαζευτεί στον πάγκο ενός Κινέζου πραματευτή που πουλούσε βεντάλιες, χάντρες και διάφορα μπιχλιμπίδια. Κάθισε σ' ένα καφενέ για να πιει τον καφέ του. Οι περισσότεροι έβαζαν στοιχήματα για τις μουλαροδρομίες της Κυριακής. Η διπλανή παρέα συζητούσε φωναχτά.

«Θα του δώσουμε κάτι του δικαστή και θα δεις. Θα σε βγάλει αθώο. Μη σκιάζεσαι!» είπε ένας από αυτούς.

«Κι ο παπάς;» ρώτησε κάποιος.

«Μάρτυρας υπεράσπισης είναι! Εξάλλου αδέλφια δεν είναι; Τι φοβάσαι; Θα τα βρουν αυτοί μεταξύ τους».

«Ασε που η φυλακή γέμισε. Που θα μας βάλουν;» πρόσθεσε ο πρώτος και όλη η παρέα άρχισε να γελά δυνατά.

Ένας κόμπος στάθηκε στον λαιμό του κυρ Σπύρου. Ήπιε μονορούφι το νερό και ξεκούμπωσε την πουκαμίσα που του έσφιγγε τον λαιμό. Δεν πίστευε στ' αυτιά του. Σηκώθηκε και με βαριά βήματα γύρισε πίσω στο χάνι.

Όλη τη νύχτα δεν έκλεισε μάτι. Το πρωί φόρεσε μια περούκα με άσπρα, μακριά μαλλιά, έβαλε ένα μαύρο μαντήλι στο κεφάλι, φόρεσε ένα μακρύ παλτό και βγήκε έξω. Πήρε το δρόμο που οδηγούσε στο σπίτι του Κωνσταντί, του επίσκοπου. Στάθηκε στη σφαλισμένη, ψηλή καγκελόπορτα της αυλής και κοίταξε μέσα. Στο βάθος του μεγάλου κήπου με τους ψηλούς φοίνικες, τα σιντριβάνια και τα αγάλματα, φαινόταν ένα διώροφο αρχοντικό με μαρμάρινες σκάλες και σκαλιστά, μεγάλα παράθυρα. «Σωστό παλάτι!» μουρμούρισε και κόλλησε το κουρασμένο πρόσωπό του στα κάγκελα. «Είναι δυνατόν να μένει εδώ μέσα ένας επίσκοπος;» αναρωτήθηκε και τον έζωσαν μαύρες σκέψεις.

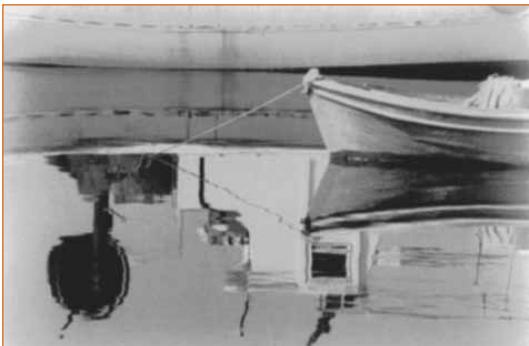
«Τι θέλεις εδώ, γριά; Πολύ περίεργα κοιτάς. Άντε, τράβα στη δουλειά σου». Η βροντερή φωνή του έκοψε την ανάσα. Ένας μεγαλόσωμος φύλακας με ξυρισμένο κεφάλι ξεπρόβαλε πίσω από τα κάγκελα με απειλητικές διαθέσεις.

«Πεινάω, παιδάκι μου. Πού είναι ο επίσκοπος;»

«Δεν είναι εδώ! Δεν μπορείς να τον δεις! Φύγε τώρα!» θύμωσε ο φύλακας.

Ο ψαράς επέμενε. «Δεν ζητώ πολλά. Λίγο ψωμάκι, παιδάκι μου».

«Φούρνος είναι εδώ;» τη ρώτησε. Εκείνη την ώρα μια μεγαλοπρεπής άμαξα με δυο μαύρα άλογα από το βάθος του κήπου πλησίασε την καγκελόπορτα. Από το τραβηγμένο κουρτινάκι φάνηκε το πρόσωπο του Κωνσταντή.

«Κωστ.... Παιδί μου!» ψιθύρισε ο κυρ Σπύρος ταραγμένος.

Ο φύλακας, σωστός τόφαλος, τον έσπρωξε με δύναμη προς τα πίσω. Ο επίσκοπος έριξε μια φευγαλέα ματιά στη γριά και έκλεισε απότομα το κουρτινάκι.

«Έχει παραγίνει το πράγμα με αυτούς τους ζητιάνους» απευθύνθηκε στον λογιστή του που καθόταν ακριβώς δίπλα του. «Τι θέλουν επιτέλους οι μίζεροι; Μήπως να παραιτηθώ;»

Ο Ανάργυρος, ο λογιστής, με το λαδωμένο μαλλί και τη χωρίστρα στη μέση τον κοίταξε μέσα από τα στρογγυλά γυαλιά του και γέλασε. «Μήπως η γριά θυμήθηκε το γηροκομείο που είχατε υποσχεθεί;» ρώτησε με χαιρέκακο ύφος.

«Αυτό να το ξέχασουν. Το κτίριο το 'χουμε νοικιάσει στον Αβραάμ Σαρόν για τριάντα χρόνια. Θα γίνει τράπεζα. Μετά, βλέπουμε...» Έριξε μια ματιά στο χρυσό ρολόι τοσέπης και φώναξε δυνατά στον αμαξά να ξεκινήσουν.

«Πήρες τις προκηρύξεις μαζί σου;» ρώτησε τον λογιστή του.

Η άμαξα χάθηκε στο βάθος του δρόμου μέσα σ' ένα σύννεφο σκόνης και ο κυρ Σπύρος πήρε περίλυπος τον δρόμο για το σπίτι του Ανδρέα. Το σπίτι του δικαστή ήταν στη κορυφή ενός καταπράσινου λόφου. Από κει ψηλά η θέα προς το πέλαγο ήταν μαγευτική. Ένας φιδίσιος δρόμος ανάμεσα από θυμάρια και αγριολούλουδα κατηφόριζε σ' ένα μικρό κολπίσκο. Ο ψαράς παρατήρησε αγκυροβολημένο ένα πολυτελέστατο, τρικάταρτο σκαρί και σταμάτησε να το θαυμάσει. Η μεγάλη αυλόπορτα ήταν κλειστή και το σπίτι καλά κρυμμένο μέσα

σε ψηλά πεύκα και ακακίες. Την ώρα εκείνη μια ψηλή, ξανθιά κοπέλα φάνηκε από το πουθενά. Η πόρτα άνοιξε αυτόματα και η άγνωστη πέρασε στην αυλή με γρήγορο βήμα. Ο ψαράς απόρησε. Την ίδια στιγμή, μια άλλη κοπέλα δίμετρη, ξανθιά κι αυτή, βγήκε από το σπίτι τρέχοντας. Μια άμαξα την περίμενε παρακάτω στη γωνία του δρόμου.

«Καλημέρα, κορίτσι μου! Είναι μέσα ο δικαστής;» τη ρώτησε ο κυρ Σπύρος.

Εκείνη σήκωσε τους ώμους της και κάτι απάντησε σε μια ακαταλαβίστικη γλώσσα. Ο ψαράς πέρασε μέσα πριν κλείσει πάλι η πόρτα από μόνη της, προχώρησε στο μεγάλο κήπο κι άρχισε ν' ανεβαίνει τις μαρμάρινες, πλατιές σκάλες του αρχοντικού. Στο κεφαλόσκαλο ένας μεγαλόσωμος αράπης, ο Γιουσούφ, μ' ένα άσπρο σακάκι με χρυσά κουμπιά και σιρίτια, τον σταμάτησε.

«Εσύ ποια είσαι;» τον ρώτησε με αυστηρό βλέμμα.

Ο ψαράς κοντοστάθηκε. «Είμαι, είμαι μια...»

«Για ανακρίτρια δεν μοιάζεις. Αυτές είναι στρούμπουλές. Για δικηγορίνα δεν σε κόβω. Για αλλοδαπή μάλλον όχι» είπε ο αράπης και λύθηκε στα γέλια.

Ο ψαράς έκανε πως γελά κι αυτός. «Πρέπει να τον δω. Με περιμένει.»

«Άκου θεία. Σήμερα έχουν σειρά μόνο οι νιές και οι ξανθιές. Αυτές που είναι πάνω από ένα και ογδόντα. Εσύ έλα μεθαύριο να καταθέσεις» της είπε και της έκλεισε πονηρά το μάτι.

«Να καταθέσω;» επανέλαβε αμήχανα ο ψαράς.

«Είσαι και κουφή, πανάθεμά σε»

Ο κυρ Σπύρος κατέβηκε τις σκάλες με σφιγμένη καρδιά, γεμάτος απογοήτευση.

«Τι να πω; Το αφεντικό έχει παραδενιές αλλά ξέρει... Η γριά κότα έχει το ζουμί!» μουρμούρισε ο Γιουσούφ.

Μετά από λίγη ώρα ο ψαράς έφτασε έξω από το σπίτι του Νικόλα. Το σπίτι ήταν ένα παλιό αρχοντικό με δύο χωριστές εισόδους. Στη σκιά μιας ιτιάς, στη δεξιά μεριά, κάθονταν σ' ένα παγκάκι δυο-τρεις άνθρωποι, φτωχοντυμένοι και σκυθρώποι. Ο ψαράς τους πλησίασε. «Τι περιμένετε;» ρώτησε. «Για καλό δεν είμαστε» απάντησε κάποιος. «Δεν περιμένουμε την άμαξα. Περιμένουμε να μας εξετάσει ο γιατρός» ήταν πιο σαφής ο άλλος. «Πέρασε εσύ μέσα. Είσαι γριά και φαίνεσαι πιο άρρωστη από εμάς» της είπε ο τρίτος.

Ο κυρ Σπύρος μπήκε στο ιατρείο και κάθισε σε μια καρέκλα. Ο Νικόλας καθόταν στο γραφείο του κι έγραφε μια συνταγή. Σήκωσε τα μάτια του και κοίταξε τη γριά. «Σ' έχω ξαναδεί, γιαγιά;» ρώτησε. Ο ψαράς τα έχασε. «Όχι, όχι παιδάκι μου»

«Περίεργο! Κάτι μου θυμίζουν τα μάτια σου... Τέλος πάντων. Τι μπορώ να κάνω για σένα, γιαγιά;».

«Να... Έχω κάτι πονάκια στην κοιλιά» ψιθύρισε εκείνος.

«Έλα, ξάπλωσε στο κρεβάτι. Βγάλε τα ρούχα σου».

Ο κυρ Σπύρος τα χρειάστηκε. «Όχι, όχι. Είμαι μια χαρά. Νοιώθω περδίκι. Λίγο δυσκούλια είμαι τελευταία».

Ο Νικόλας της μέτρησε τη πίεση. «Μια χαρά είσαι! Σαν μικρό παιδί. Πόσο χρονών είσαι;».

«Εβδομήντα πέντε».

«Έχεις κάνει εξετάσεις για αναιμία; Μήπως πέρασες τύφο; Καμιά δυσεντερία; Ποδάγρα; Μαλάρια;» τη ρώτησε εξετάζοντας την κοιλιά της.

«Όχι, όχι! Μια χαρά είμαι σου λέω».

Ο γιατρός κάθισε στο γραφείο του και άνοιξε ένα συρτάρι. «Πάρε αυτό. Είναι λάβδανο. Θα σε καταπραύνει από τους πόνους. Και βέβαια να προσέχεις το φαγητό σου. Απαγορεύονται στο εξής αυστηρά οι γαρίδες, οι αστακοί, το μαύρο χαβιάρι, το σούσι και η σαμπάνια. Έλα μετά από δέκα μέρες να σε ξαναδώ».

«Δεν έχω να σε πληρώσω γιατρέ, να με συμπαθάς» είπε με σιγανή φωνή ο ψαράς.

Ο γιατρός άλλαξε ύφος απότομα. Το πρόσωπό του κοκκίνισε από θυμό. Σηκώθηκε και κτύπησε το χέρι του δυνατά στο γραφείο. «Φέρε το φάρμακο πίσω!» φώναξε οργισμένος. «Ορίστε μας! Τι είναι εδώ; Ι.Κ.Α.; Φιλόπτωχο ταμείο;».

Ο κυρ Σπύρος σάστισε. Το μπουκαλάκι του έπεσε από τα χέρια και έσπασε. Άνοιξε την πόρτα και έτρεξε μακριά.

Την άλλη μέρα καβάλα στον Μένιο πήρε το δρόμο του γυρισμού. Σταμάτησε ξανά στη μουριά εκεί που είχε συναντήσει την παράξενη γριά. Ξάπλωσε να ξεκουραστεί στη σκιά του δέντρου. Ήταν πολύ στεναχωρημένος. Τι θα λέγε στη γυναίκα του για τα παιδιά; Για ποια προκοπή θα μιλούσε; «Τίνος είναι βρε γυναίκα τα παιδιά;» Μπήκαν ψύλλοι στ' αυτιά του.

Το στόμα του είχε στεγνώσει και τα χείλη του είχαν σκάσει. Διψούσε πολύ και τα έβαλε με τη

τύχη του που είχε ξεχάσει το φλασκί με το νερό στο χάνι. Τον είχε κυριεύσει η απόγνωση όταν άκουσε βήματα να πλησιάζουν. Ένα ωραίο παλικάρι σταμάτησε δίπλα του.

«Καλημέρα, θείο!» του είπε. Τον παρατήρησε καλύτερα κι έσκυψε κοντά του. «Είσαι καλά; Φαίνεσαι άρρωστος».

«Διψάω...» ψιθύρισε με κόπο ο ψαράς.

Ο νέος έβγαλε ένα φλασκί από το δισάκι του και το ακούμπησε στα χείλη του ψαρά. «Πιες. Πιες όσο θέλεις» του είπε χαμογελώντας.

Ο κυρ Σπύρος συνήλθε γρήγορα. «Πούθε είσαι; Πιως σε λένε;».

«Είμαι ο Αντώνης από το Μικρό Γιαλό. Ο γιος του καπετάν Ανδρέα. Πηγαίνω στον θείο μου τον Πελοπίδα. Έχει τη στάνη ψηλά στο βουνό, τρεις μέρες δρόμο».

«Δεν θα σου φτάσει το νερό, παιδί μου».

Ο Αντώνης γέλασε. «Μη στεναχωρίεσαι, θείο! Θα βρω νερό στο δρόμο μου» του απάντησε γεμάτος αισιοδοξία αφήνοντας το φλασκί δίπλα στο ψαρά.

«Να προσέχεις, παιδί μου! Είσαι μικρός και μονάχος».

Ο Αντώνης γέλασε και τίναξε τα μακριά μαύρα του μαλλιά πίσω. Τα μάτια του έλαμπαν από τη σπίθα της νιότης και τη χαρά της ζωής. «Δεν φοβάμαι. Έχω την ευχή της μάνας και του πατέρα μου. Και δεν είμαι μόνος. Έχω παρέα τα στάχια του αγρού, το άρωμα του νυχτολούλουδου, τις φωνές των γλάρων και το θόρυβο της θάλασσας» είπε και κίνησε να φύγει.

«Έλα εδώ!» του φώναξε ο κυρ Σπύρος. Του έδωσε το πουγκί με τα χρυσά νομίσματα. «Είναι δικό σου! Μη ρωτάς τι έχει μέσα. Θα τ' ανοίξεις όταν φτάσεις στη στάνη του θείου σου» του είπε.

Ο Αντώνης το πήρε δισταχτικά και το έβαλε στο κόρφο του. «Ευχαριστώ. Ό,τι και να είναι σ' ευχαριστώ. Όποτε περάσεις από το βουνό έλα να

μας βρεις. Θα σε φιλέψουμε μυζήθρα και καλό κρασί».

«Σ' ευχαριστώ, παιδί μου...Στο καλό. Η Παναγιά μαζί σου!».

Τα χρόνια πέρασαν... Ο κυρ Σπύρος και η κυρά Ευτυχία δεν υπήρχαν πια. Στη Χώρα δήμαρχος ήταν ο Αντώνης. Η φυλακή ήταν άδεια. Οι μόνοι της τρόφιμοι ήταν ο Ανδρέας ο δικαστής και ο λογιστής Ανάργυρος. Το αρχοντικό του δικαστή έγινε γηροκομείο. Ο Αντώνης είχε κλείσει τον

επίσκοπο σε κάποιο μακρινό μοναστήρι και την άμαξά του την έβαλε στο καθημερινό δρομολόγιο Χώρας με Ψαροχώρι. Τον γιατρό τον υποχρέωσε να ενταχθεί στο Ι.Κ.Α. με διετή σύμβαση, να εφημερεύει σε καθημερινή βάση, να εξετάζει ασφαλισμένους και ανασφάλιστους και να κλείσει το ιατρείο του. Στον πολυλογά κουρέα εξάντλησε όλη την την αιστηρότητα. Του απαγόρεψε να μιλάει την ώρα της δουλειάς.

Kai ζήσαν όλοι τους καλά και εμείς καλύτερα.

Τα πράσινα μάτια του Ζάχου Βασιλείου

Εκείνη! Αγέρωχη, κομψή, αριστοκράτισσα κυρία,
μπροστά μου στάθηκε θεά, νεράιδα, οπτασία.
Έμοιαζε να ξέφυγε μέσα από παραμύθια,
Ο έρωτας που σκίρτησε της νιότης μου τα στήθια.

Με γύρισαν πίσω ξανά τα πράσινα τα μάτια,
άσπρο πουλί ταξίδεψα σε χρόνου μονοπάτια.
Βλέμματα ενώθηκαν, χαμόγελα φανήκαν,
οι λέξεις γίναν ψίθυροι, πάλι οι καρδιές χτυπήσαν.

Ψυχές βρεθήκαν αγκαλιά, κομμάτια που κολλήσαν,
Ρυτίδες, σημάδια κούρασης – αλήθεια – πιας φύγαν;
Μα έτρεξε κοντά η εγγονή, της έπιασε το χέρι,
Την ίδια ώρα «ντόρτια» έβγαλε το χέρι του Βαγγέλη.

Τα πράσινα μάτια χάθηκαν μαζί και η παρτίδα. Σενάρια ζωής!
«Αυτό μου έδωσαν για σας» γελά, πλησιάζει ο καφετζής
μ' ένα τριαντάφυλλο γκρενά μαζί με μια κάρτα.
Τη διάβασα, την έκρυψα. «Θα σ' αγαπώ για πάντα»